

Gjøvikregionen Helse- og Miljøtilsyn IKS
inviterer til folkehelse-seminar
fredag 13. mars 2015
«Kick off» i folkehelseoversikter
Studievegen 7, Kallerud, Gjøvik

Tidspunkt:	Program:
Kl. 10:30-11:00	Enkel lunsj og registrering
Kl. 11:00-11:05	Velkommen v/ Jens A. Mørch
Kl. 11:05-11:30	Om folkehelselov og oversiktsforskrift: Hva skal kommunen egentlig ha på plass? Ane Bjørnsgaard og Wibeke Børresen Gropen (Oppland Fylkeskommune)
Kl. 11:30-12:00	Hvordan vi svarte på Folkehelselovens § 5c. Om lokal kunnskap – innspill, medvirkning og forankring. Sven Sandvik, (Gran kommune)
Kl. 12:00-12:20	Erfaringer fra interkommunalt samarbeid om oversiktsarbeidet: NG-samarbeidet. Hva må skje lokalt og hva kan legges regionalt? Are Løken (Gran kommune) holder innlegget på vegne av Hege Lorentzen.
Kl. 12:20-12:30	Benstrekk med kaffe og frukt
Kl. 12:30-14:00	Diskusjon og strategi-valg – møteleder Jens A. Mørch
	Hvordan jobbe med folkehelseoversikter i kommunene? GHMT bidrar, men hvordan?
	Forslag til handlingsplan: Statistikk for hver kommune klar til 01.06.15, «påfyll» fra kommunene til 01.09.15, ferdige oversikter og forslag til felles fokusområder for regionen til 01.10.15
Kl. 14:00-14:15	Oppsummering

Gjøvikregionen

Helse- og Miljøtilsyn IKS

Kl. 12:20-12:30	Benstrekk med kaffe og frukt
Kl. 12:30-14:00	Diskusjon og strategi-valg – møteleder Jens A. Mørch
	Hvordan jobbe med folkehelseoversikter i kommunene? GHMT bidrar, men hvordan?
	Forslag til handlingsplan: Statistikk for hver kommune klar til 01.06.15, «påfyll» fra kommunene til 01.09.15, ferdige oversikter og forslag til felles fokusområder for regionen til 01.10.15
Kl. 14:00-14:15	Oppsummering

Ja, tænke det; ønske det;
ville det med,--
men *gøre* det!
Nej; det skønner jeg ikke!

Henrik Ibsen: Peer Gynt

FOLKEHELSEPROFIL 2012

Sund

Hovudtrekk i folkehelse

All statistikk er basert på dataene som er lagt ut på folkehelseprofilens nettside og kan derfor avvike fra dataene som er lagt ut på folkehelseprofilens nettside.

Om befolknings

- Den totale befolkningen i Norge er 4,7 millioner.
- Den totale befolkningen i Oslo er 600 000.
- Den totale befolkningen i Sund er 10 000.

Levestår

- Den totale befolkningen i Norge har en forventet levetid på 80 år.
- Den totale befolkningen i Oslo har en forventet levetid på 82 år.
- Den totale befolkningen i Sund har en forventet levetid på 78 år.

Stille

- Den totale befolkningen i Norge har en andel av stille personer på 10%.
- Den totale befolkningen i Oslo har en andel av stille personer på 12%.
- Den totale befolkningen i Sund har en andel av stille personer på 8%.

Stille

- Den totale befolkningen i Norge har en andel av stille personer på 10%.
- Den totale befolkningen i Oslo har en andel av stille personer på 12%.
- Den totale befolkningen i Sund har en andel av stille personer på 8%.

Stille

- Den totale befolkningen i Norge har en andel av stille personer på 10%.
- Den totale befolkningen i Oslo har en andel av stille personer på 12%.
- Den totale befolkningen i Sund har en andel av stille personer på 8%.

God oversikt - en forutsetning for god folkehelse
En velleider til arbeidet med oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer

Veileder

IS-2110

«God oversikt - en forutsetning for god folkehelse!»

- Slik skaffer du oversikt over din kommune

Fremskaffe informasjon om helsetilstand og påvirkningsfaktorer i befolkningen - hva er status og trender?

Ut fra denne informasjonen vurdere konsekvenser og årsaksforhold, og definere hovedutfordringer og ressurser for kommunen/fylkeskommunen

Utarbeide grunnlag for beslutninger om tiltak/ videre innsats
a) På kort sikt
b) Knyttet opp til lang-siktig planlegging

FOLKEHELSEPROFILER

Parametere for Folkehelseprofilen

- Om befolkningen
- Levekår
- Miljø
- Skole
- Levevaner
- Helse og Sykdom

Søndre Land

Folkehelseprofilen er et bidrag til kommunens arbeid med å skaffe seg oversikt over helsestilstanden i befolkningen og faktorer som påvirker denne, jmf Lov om folkehelsearbeid. Statistikken er fra siste tilgjengelige periode per oktober 2012 og er basert på kommunegrensene per 1.1.2013.

Utgitt av
Nasjonalt folkehelseinstitutt
Avdeling for helsestatistikk
Postboks 4404 Nydalen
0403 Oslo
E-post: kommunehelse@nhi.no

Redaksjon:
Camilla Støitenberg (ansv. redaktør)
Else-Karin Greholt (fagredaktør)
I redaksjonen: Fagredaksjon for folkehelseprofiler
ledede: National Health Observatories, Storbritannia
Forbildeto: Colourbox
Bokmål, rettet versjon 25.02.2013
ISBN 1-4021-3113-3, 2502/13, 31228, 1-4021-3113-3, 1802/13, 547, 26.02/2013
B51

Elektronisk distribusjon:
www.fhi.no/folkkehelseprofiler

Folkehelsetilstand for 0536 Sandre Land, januar 2013. Befolkningsstørrelse per 1. januar 2012: 5761

Noen trekk ved kommunens

Temaområdene er valgt med tanke på mulighetsfremmende og forebyggende arbeid. Indtønnenes kommunens alders- og kjønns sammensetning må også tolkes i lys av kunnskap om lokale for

Om befolkningen

- Forventet levealder for kvinder er lavere
- Andelen ældre over 80 år er højere enn
- Andelen i én-personusholdninger er ikk
landsniveauet

Levekår

- Andelen med videregående eller høyere landnivået.
- Andelen personer i husholdninger med landet som helhet.
- Andelen uføretryggede under 45 år er h
- Andelen barn med enslig forsørger er ik landnivået.

Miljø

- Andelen personer tilknyttet vanværk med tilfredsstillende resultater mht. E. og en landsniveau. Dens gjelder den delen tilknyttet rapportpliktig vanværk.
- Andelen som skodes i ulykker og ikke o som helhet, vurdert etter sykehusinnlegg

Skole

- Andelen 10.-klassinger som trives på skole er forskjellig fra andelen i landet som helhet. Det er stor variasjon mellom skoler.
- Grunnlaget for å beregne andelen på lavere nivå er utilstrekkelig for statistikk-formål.
- Frafallet i videregående skole er ikke en god indikator for andelen i landet som helhet.

Leveyaner

- Røyking ser ut til å være et større problem vurdert etter andelen gravide som røyke svangerskapskontroll. Vi har ikke tall for
- Overvekt er ikke entydig forskjellig fra etter andelen menn med BMI > 25 kg/m²

Helse og sykdom

- Andelen med psykiske symptomer og lidelser som helhed, vurderet efter data fra landene
- Hjerter- og karsygdomme set ud til at være mere udbredt i Danmark, vurderet efter sygehuseindlæggelse
- Andelen personer med type 2-diabetes var højere i Danmark, vurderet efter data fra fastlægt
- Plager og sygdomme knyttet til muskler og led var mere udbredt end i landet som helhed, vurderet efter data fra fastlægt

Folkehelsebarometer for din kommune

I oversikten nedenfor sammenlignes noen nøkkeltall i kommune og fylke med landstall. Kommuner og fylker kan ha en alders- og kjønns sammensetning som avviker fra landsgjennomsnittet. Dette kan ha betydning for statistikkene, og det tas det hensyn til i figuren og i tallkommentarene. Statistisk ulik alders- og kjønnsstandardisering finnes i Kommunehelsetatistikkbanktilt, ksh.it.no. Forskjellen mellom kommuner og landet er testet for statistisk signifikans, se www.stat.no/dokumenter/korrelasjon.

- Gramm verti bestyr at v eac høg grad av sikkerheit og etal a kommunen ligger bedre an enn landet som helhet.
- «Eit vordt berre» at v eac høg grad av sikkerheit kan etal a kommunen ligger dårligere an enn landet som helhet.
- Etal vordt v eac høg grad av sikkerheit kan etal a kommunen ligger dårligere an enn landet som helhet.
- Ideel lissu, for statistisk signifikans
- Vordt for v eac høg grad av sikkerheit for statistisk signifikans.
- Vordt for v eac høg grad av sikkerheit
- Variasjonar mellom kommunene i landet

Halvsittler: Kommuneverdier som er mer enn dobbelt så høye som landsverdien eller mindre enn halvoarden av landsverdien, vales som en halvsittel i flourens ytterkant

En «grønn» verdi betyr at kommunen ligger bedre an enn landet som helhet, likevel kan det innebære en viktig helseutfordring for kommunen da landsnivået ikke nødvendigvis representerer et ønsket nivå. For å få en mer helhetlig oversikt over utviklingen i kommunen kan du lage diagrammer i Kommunehelse statistikkbank. Les mer på www.fhi.no/folk/helseforordrer/04-5/Kommunehelsestatistikkbank_khs.fhi.no

Tematema

Indikator

Kommune

Pynte

Norge

Enhet (%)

Om befolkningen

1 Befolkningsvekst

-1,3

0,57

1,3

prosent

2 Befolkning over 80 år

5,4

5,6

4,4

prosent

3 Forventet levetid, menn

75,4

76,8

77,2

år

4 Forventet levetid, kvinner

79,0

81,7

82,2

år

5 En-personusholdninger

16

17

18

prosent

6 Innvandrere og norsk- med inn-fødsle

6,4

7,8

13

prosent

7 Vige eller høyere utdanning, 30-39 år

74

82

83

prosent

8 Lærlivstid

11

9,9

9,4

prosent

9 Inntektsulikhhet, P90/P10

2,2

2,4

2,6

-

10 Arbeidsledige

2,3

2,3

2,7

prosent

11 Utenfrysge, 15-44 år

4

2,7

2,3

prosent (A*)

12 Barn av enkelte foreldre

16

16

16

prosent

13 Drivkasser, analyser mlt E-olje

62

95

94

prosent

14 Personkøkk, behandlet i syltue

12

12

13

prosent (A*)

15 Tross på skolen, 10. klasse

87

85

84

prosent (A*)

16 Mobbe på skolen, 10. klasse

12

9

8,9

prosent (A*)

17 Laveste mestringsnivå i lesing, 5. klasse

-

26

26

prosent (A*)

18 Fartst i videregående skole

32

27

25

prosent (A*)

Skole

19 Røyking, kvinner

31

22

20

prosent (A*)

20 Overvekt 18-19, fedme, menn

31

28

25

prosent

21 Psykiske sympt. og skole, primærh. g.

107

147

136

per 1000 (A*)

22 Psykiske lidelser, legemiddelbrukere

165

141

131

per 1000 (A*)

23 Høyt blodtrykk, primærh. g.

74

70

65

per 1000 (A*)

24 Kolesterolbehandling, legemiddelbrukere

63

63

77

per 1000 (A*)

25 Hjerte- og karsykdom, beh. i sykehus

20

18

18

per 1000 (A*)

26 KOLS og astma, legemiddelbrukere

116

95

97

per 1000 (A*)

27 Type 2-diabetes, legemiddelbrukere

37

29

32

per 1000 (A*)

28 Type 2-diabetes, primærh. g.

49

40

39

per 1000 (A*)

29 Krefte totalt, nye tilfeller

504

519

554

per 100 000 (A*)

30 Type- og endokrinsykdom, nye tilfeller

73

69

76

per 100 000 (A*)

31 Lungekreft og KOLS, dødelighet

43

36

36

per 100 000 (A*)

32 Høftekirurgi, behandlet i sykehus

2,5

2,2

2,2

per 1000 (A*)

33 Muskel og skjelett, primærh. g.

289

276

254

per 1000 (A*)

34 Vaksinasjonsdekkning, MMR, 6-17-år

96,8

94,8

94,1

prosent

Folketelsdata for Sndre Land

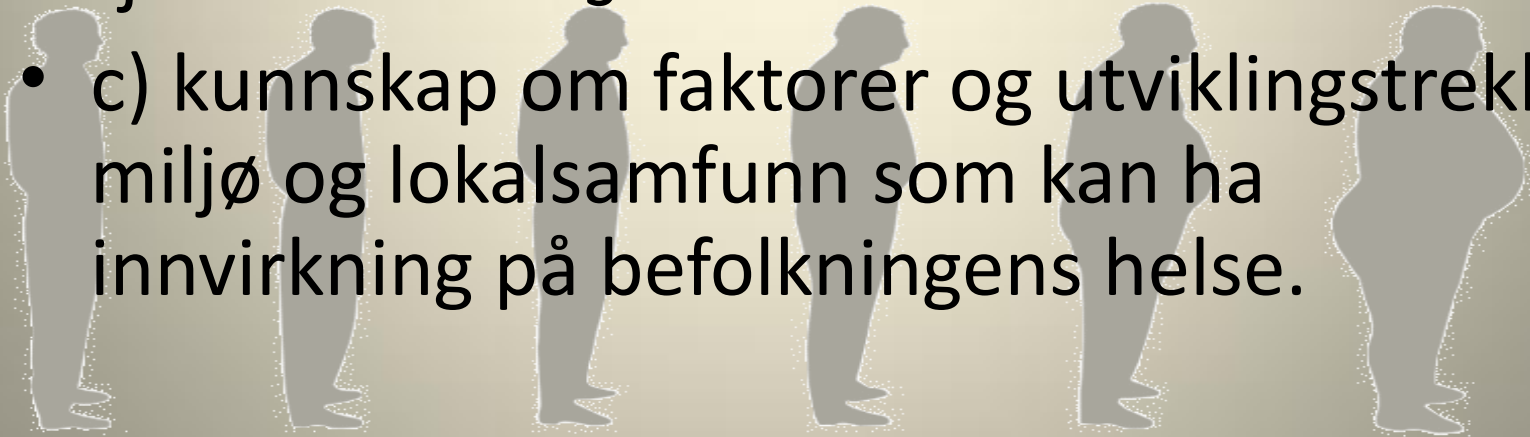
Forklaring (tall viser til linjenummer i tabellen ovenfor)

= standardiseret faldende, a = aldersstandardiseret og k = kjønnsstandardiseret

1. 2012, 2. 2012, 3a. 1997-2011, beregnet baseret på aldersspecifik dødelighed, 15 års gennemsnit, 2011, 1. procent af befolkningen, 6. 2012, 7. 2012, 8. 2012, 9. 2012, 10. 2012, 11. 2012, 12. 2012, 13. 2012, 14. 2012, 15. 2012, 16. 2012, 17. 2012, 18. 2012, 19. 2012, 20. 2012, 21. 2012, 22. 2012, 23. 2012, 24. 2012, 25. 2012, 26. 2012, 27. 2012, 28. 2012, 29. 2012, 30. 2012, 31. 2012, 32. 2012, 33. 2012, 34. 2012, 35. 2012, 36. 2012, 37. 2012, 38. 2012, 39. 2012, 40. 2012, 41. 2012, 42. 2012, 43. 2012, 44. 2012, 45. 2012, 46. 2012, 47. 2012, 48. 2012, 49. 2012, 50. 2012, 51. 2012, 52. 2012, 53. 2012, 54. 2012, 55. 2012, 56. 2012, 57. 2012, 58. 2012, 59. 2012, 60. 2012, 61. 2012, 62. 2012, 63. 2012, 64. 2012, 65. 2012, 66. 2012, 67. 2012, 68. 2012, 69. 2012, 70. 2012, 71. 2012, 72. 2012, 73. 2012, 74. 2012, 75. 2012, 76. 2012, 77. 2012, 78. 2012, 79. 2012, 80. 2012, 81. 2012, 82. 2012, 83. 2012, 84. 2012, 85. 2012, 86. 2012, 87. 2012, 88. 2012, 89. 2012, 90. 2012, 91. 2012, 92. 2012, 93. 2012, 94. 2012, 95. 2012, 96. 2012, 97. 2012, 98. 2012, 99. 2012, 100. 2012, 101. 2012, 102. 2012, 103. 2012, 104. 2012, 105. 2012, 106. 2012, 107. 2012, 108. 2012, 109. 2012, 110. 2012, 111. 2012, 112. 2012, 113. 2012, 114. 2012, 115. 2012, 116. 2012, 117. 2012, 118. 2012, 119. 2012, 120. 2012, 121. 2012, 122. 2012, 123. 2012, 124. 2012, 125. 2012, 126. 2012, 127. 2012, 128. 2012, 129. 2012, 130. 2012, 131. 2012, 132. 2012, 133. 2012, 134. 2012, 135. 2012, 136. 2012, 137. 2012, 138. 2012, 139. 2012, 140. 2012, 141. 2012, 142. 2012, 143. 2012, 144. 2012, 145. 2012, 146. 2012, 147. 2012, 148. 2012, 149. 2012, 150. 2012, 151. 2012, 152. 2012, 153. 2012, 154. 2012, 155. 2012, 156. 2012, 157. 2012, 158. 2012, 159. 2012, 160. 2012, 161. 2012, 162. 2012, 163. 2012, 164. 2012, 165. 2012, 166. 2012, 167. 2012, 168. 2012, 169. 2012, 170. 2012, 171. 2012, 172. 2012, 173. 2012, 174. 2012, 175. 2012, 176. 2012, 177. 2012, 178. 2012, 179. 2012, 180. 2012, 181. 2012, 182. 2012, 183. 2012, 184. 2012, 185. 2012, 186. 2012, 187. 2012, 188. 2012, 189. 2012, 190. 2012, 191. 2012, 192. 2012, 193. 2012, 194. 2012, 195. 2012, 196. 2012, 197. 2012, 198. 2012, 199. 2012, 200. 2012, 201. 2012, 202. 2012, 203. 2012, 204. 2012, 205. 2012, 206. 2012, 207. 2012, 208. 2012, 209. 2012, 210. 2012, 211. 2012, 212. 2012, 213. 2012, 214. 2012, 215. 2012, 216. 2012, 217. 2012, 218. 2012, 219. 2012, 220. 2012, 221. 2012, 222. 2012, 223. 2012, 224. 2012, 225. 2012, 226. 2012, 227. 2012, 228. 2012, 229. 2012, 230. 2012, 231. 2012, 232. 2012, 233. 2012, 234. 2012, 235. 2012, 236. 2012, 237. 2012, 238. 2012, 239. 2012, 240. 2012, 241. 2012, 242. 2012, 243. 2012, 244. 2012, 245. 2012, 246. 2012, 247. 2012, 248. 2012, 249. 2012, 250. 2012, 251. 2012, 252. 2012, 253. 2012, 254. 2012, 255. 2012, 256. 2012, 257. 2012, 258. 2012, 259. 2012, 260. 2012, 261. 2012, 262. 2012, 263. 2012, 264. 2012, 265. 2012, 266. 2012, 267. 2012, 268. 2012, 269. 2012, 270. 2012, 271. 2012, 272. 2012, 273. 2012, 274. 2012, 275. 2012, 276. 2012, 277. 2012, 278. 2012, 279. 2012, 280. 2012, 281. 2012, 282. 2012, 283. 2012, 284. 2012, 285. 2012, 286. 2012, 287. 2012, 288. 2012, 289. 2012, 290. 2012, 291. 2012, 292. 2012, 293. 2012, 294. 2012, 295. 2012, 296. 2012, 297. 2012, 298. 2012, 299. 2012, 300. 2012, 301. 2012, 302. 2012, 303. 2012, 304. 2012, 305. 2012, 306. 2012, 307. 2012, 308. 2012, 309. 2012, 310. 2012, 311. 2012, 312. 2012, 313. 2012, 314. 2012, 315. 2012, 316. 2012, 317. 2012, 318. 2012, 319. 2012, 320. 2012, 321. 2012, 322. 2012, 323. 2012, 324. 2012, 325. 2012, 326. 2012, 327. 2012, 328. 2012, 329. 2012, 330. 2012, 331. 2012, 332. 2012, 333. 2012, 334. 2012, 335. 2012, 336. 2012, 337. 2012, 338. 2012, 339. 2012, 340. 2012, 341. 2012, 342. 2012, 343. 2012, 344. 2012, 345. 2012, 346. 2012, 347. 2012, 348. 2012, 349. 2012, 350. 2012, 351. 2012, 352. 2012, 353. 2012, 354. 2012, 355. 2012, 356. 2012, 357. 2012, 358. 2012, 359. 2012, 360. 2012, 361. 2012, 362. 2012, 363. 2012, 364. 2012, 365. 2012, 366. 2012, 367. 2012, 368. 2012, 369. 2012, 370. 2012, 371. 2012, 372. 2012, 373. 2012, 374. 2012, 375. 2012, 376. 2012, 377. 2012, 37

Folkehelseoversikter

- a) opplysninger som statlige helsemyndigheter og fylkeskommunen gjør tilgjengelig etter §§ 20 og 25,
- b) kunnskap fra de kommunale helse- og omsorgstjenestene, jf. helse- og omsorgstjenesteloven § 3-3
- c) kunnskap om faktorer og utviklingstrekk i miljø og lokalsamfunn som kan ha innvirkning på befolkningens helse.

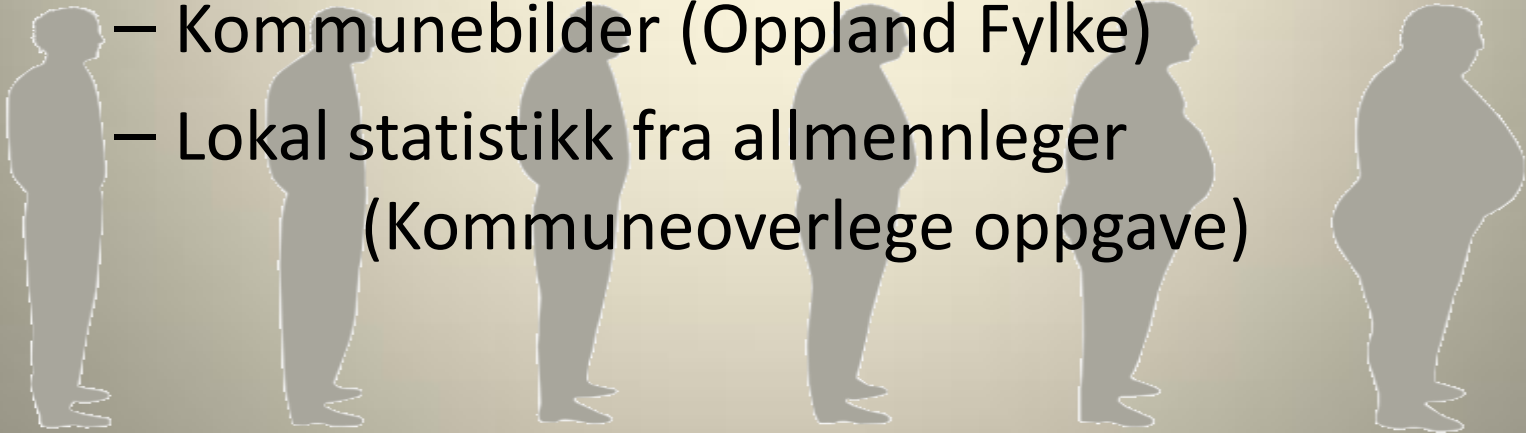
Folkehelseoversikter

- a) opplysninger som statlige helsemyndigheter og fylkeskommunen gjør tilgjengelig etter §§ 20 og 25,
 - Folkehelseprofilene
 - Fellesmal *ad mod* NGLS / Oppland Fylkeskommune (OFK) /GHMT
 - Levekårsundersøkelser – OFK
 - UNGDATA
 - Andre?

Folkehelseoversikter

- b) kunnskap fra de kommunale helse- og omsorgstjenestene, jf. helse- og omsorgstjenesteloven § 3-3
 - Kostra-tall
 - Årsmeldinger
 - Kommunebilder (Oppland Fylke)
 - Lokal statistikk fra allmennleger
(Kommuneoverlege oppgave)

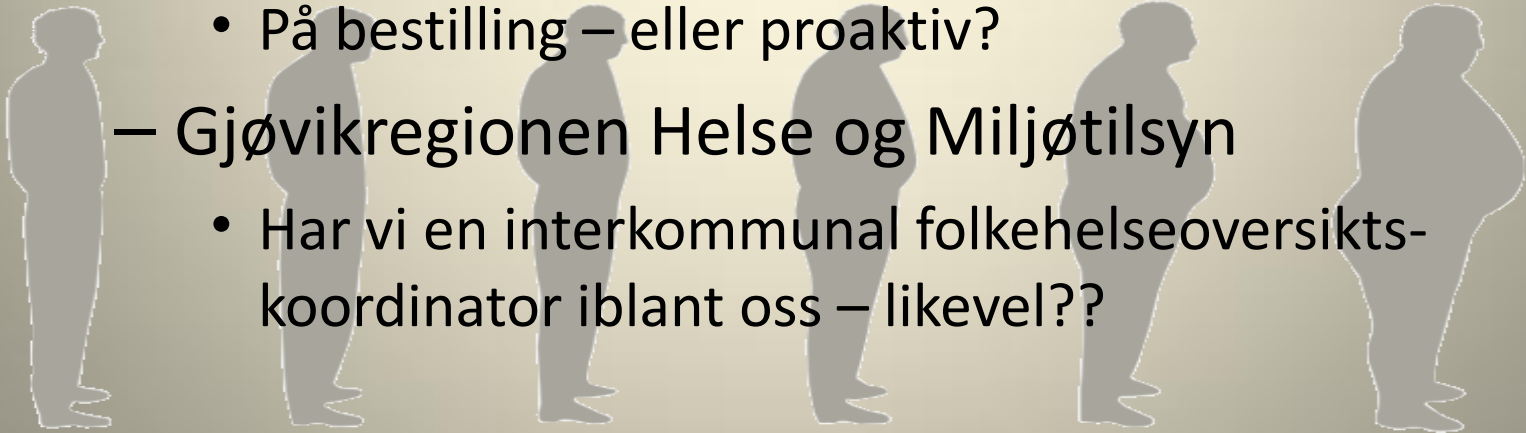
Folkehelseoversikter

- c) kunnskap om faktorer og utviklingstrekk i miljø og lokalsamfunn som kan ha innvirkning på befolkningens helse.
 - Befolkningsundersøkelser
 - «Road Show» - etter Gran metoden
 - Hva er den største folkehelseutfordringen?
 - Hvordan påvirker du folkehelse?

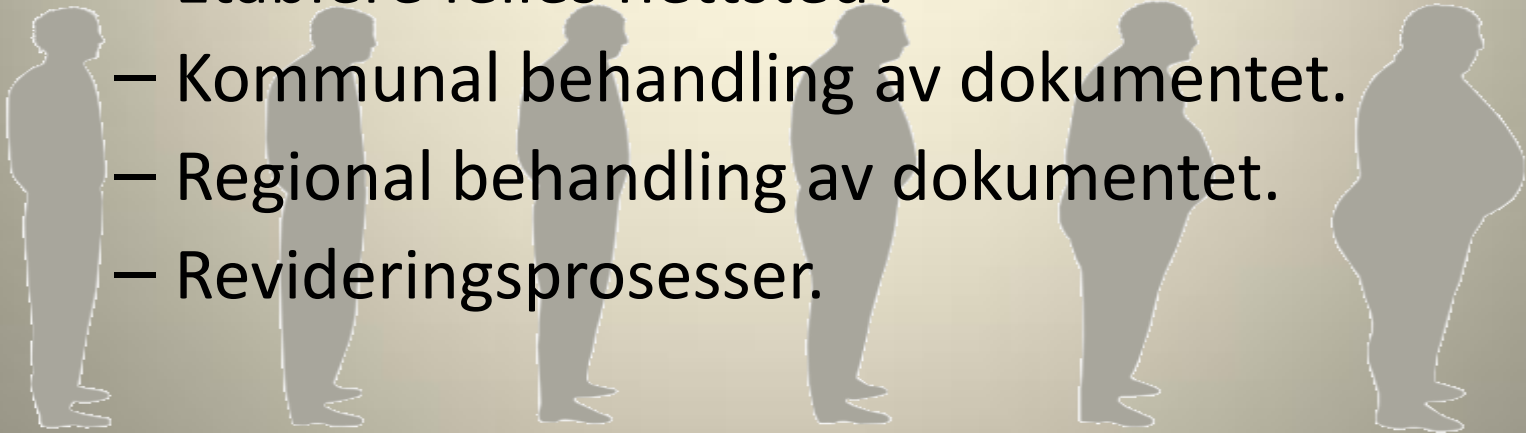
Folkehelseoversikter

- Samordning – samhandling – samstemming.
- Hvem gjør hva videre?
 - Kommunene
 - Presentere ideer om strategi og framdrift
 - Fylkeskommunen
 - På bestilling – eller proaktiv?
 - Gjøvikregionen Helse og Miljøtilsyn
 - Har vi en interkommunal folkehelseoversiktskoordinator iblant oss – likevel??

Folkehelseoversikter

- Samordning – samhandling – samstemming.
- Strategier og synkronisering
 - Nettverk
 - treffpunkter
 - tidsplan
 - Etablere felles nettsted?
 - Kommunal behandling av dokumentet.
 - Regional behandling av dokumentet.
 - Revideringsprosesser.

Gjøvikregionen
Helse- og Miljøtilsyn IKS

